



Національний університет  
водного господарства та природокористування

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та природокористування  
Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту  
Кафедра обліку і аудиту

**06-02-138**

## **МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

до виконання курсової роботи з дисципліни  
**“Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі і аудиті”**  
для студентів спеціальності  
**8.03050901 “Облік і аудит”**

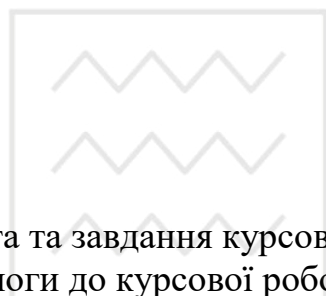
Рекомендовано  
методичною комісією  
за спеціальністю  
8.03050901 “Облік і аудит”  
протокол № 8 від 23.03.2015 р.



Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни “ Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі і аудиті ” для студентів спеціальності 8.03050901 “Облік і аудит” Сиротинська А.П. - Рівне: НУВГП, 2015, 10с.

Упорядник: доц. Сиротинська А.П.

Відповідальна за випуск: завідувач кафедру обліку та аудиту  
проф. Лазаришина І.Д.



Національний університет  
водного господарства  
та природокористування

## Зміст

1. Мета та завдання курсової роботи.....	3
2. Вимоги до курсової роботи .....	3
3. Структура курсової роботи.....	4
4. Тематика курсових робіт .....	6
5. Вимоги до оформлення.....	9
6. Список рекомендованої літератури.....	10



## 1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підсумковим етапом вивчення курсу “Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі і аудиті” є виконання студентами курсової роботи.

Курсова робота виконується на підприємствах малого бізнесу різної форми власності та державних установах в 10 семестрі студентами денної форми навчання і в 12 семестрі студентами заочної форми.

**Мета курсової роботи** є визначення основних напрямків діяльності підприємства з удосконалення функціонування облікової системи та розробка технології реалізації найбільш важливих із них.

Завдання курсового проектування:

- розкриття актуальності та значення обраної теми;
- розкриття змісту теми на основі принципів пропозицій сучасних наукових розробок вітчизняних науковців, а також науковців близького й дальнього зарубіжжя;
- глибокий та всебічний аналіз обліково-аналітичної системи на підприємстві;
- розробка пропозицій щодо удосконалення системи обліку, аналізу та аудиту підприємства з використанням сучасних інформаційних систем.

## 2. ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Для одержання студентами позитивної оцінки за курсову роботу необхідно дотримуватися таких вимог:

- виконувати курсову роботу самостійно, на високому теоретичному і практичному рівні;
- показати знання не тільки з принципів функціонування управлінських інформаційних систем обліку, аналізу й аудиту але й отримані при вивченні інших загальноекономічних і спеціальних дисциплін;
- грамотно використовувати праці науковців України, ближнього та далекого зарубіжжя;
- обґрунтовувати правозабезпечення наукових розробок;
- належним чином оформити курсову роботу.

Самостійне виконання означає, що зміст курсової роботи повинен мати творчий характер. Слід уникати поверхового викладення матеріалу, загальних фраз, переписування конспектів і літературних джерел.

Отже, студент самостійно:

- знайомиться з літературою для розкриття суті теоретичних і практичних питань з обраної теми;
- підбирає мінімальний склад джерел, необхідних для написання курсової роботи, вивчає їх, виписує окремі положення, що підлягають теоретичному осмисленню й зіставленню з практикою, складає бібліографію;
- складає план курсової роботи, виділяючи головні та другорядні питання, намічає перелік і характер практичних матеріалів, що застосовуються для дослідження, та встановлює обсяг кожного з розділів курсової роботи;

- аналізує фактичні дані, робить узагальнення та висновки, а також обґрунтовує свої пропозиції;

- при написанні курсової роботи не допускає переписування чи переказу тексту з літератури без посилання на використані джерела.

Водночас вимога самостійного виконання курсової роботи не означає відмову від консультацій у викладачів кафедри. Саме поради, рекомендації та вказівки наукового керівника курсової роботи щодо незрозумілих для студента питань сприяють не тільки успішному її виконанню, але й закріплюють вміння та навички самостійної праці.

Високого теоретичного рівня курсової роботи студент досягає висвітленням актуальних управлінських, облікових та аналітичних питань, а також сучасних інформаційних технологій. Крім того, зміст роботи повинен свідчити про засвоєння навчальної дисципліни, теоретичних поглядів сучасних економістів з питань, які розглядаються, знання інструктивно-методичних матеріалів і знайомство з відповідними складовими управлінсько-облікової політики. При цьому необхідно повною мірою використати дані загальноекономічних і спеціальних дисциплін, а також досвід практичної роботи. У курсовій роботі незалежно від найменування теми та напрямку розробки необхідно застосовувати сучасні методи досліджень й доказів - загальнометодологічні та специфічні методи.

Оформлюється курсова робота згідно з рекомендаціями, викладеними в розділі 5.

Для написання курсової роботи використовується інформації реально діючого підприємства, організації, установи чи фірми. Роботу слід розпочати з вибору теми. Вибір теми студентом здійснюється самостійно, але обов'язково погоджується з керівником. При виборі теми необхідно вивчити специфіку діяльності підприємства. Бажано, щоб обрана тема відповідала напрямку діяльності підприємства, могла бути підкріплена і розкрита первинною, обліковою та звітною документацією.

При виборі теми доцільно користуватись рекомендованою тематикою (див. розділ 4).

Важливим етапом курсового проектування є розробка плану курсової роботи. План повинен бути логічним, послідовним, допомагати в розкритті актуальності теми. У плані традиційно передбачається вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури і додатки.

### 3. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Структура роботи традиційно включає три розділи, зміст яких підпорядкований досягненню поставленої мети і містить теоретичну, практичну, аналітичну частини, отримані при їх виконанні результати та методику реалізації останніх:

- розкриття теорії та методології автоматизації обліку стосовно теми, систематизація нормативно-правового середовища в рамках якого повинен здійснюватися облік, вимог користувачів до облікової інформації в сучасних виробничих умовах;

- аналіз господарської діяльності та стану автоматизації обліку, аналізу й внутрішнього аудиту на підприємстві, що передбачає визначення їх відповідності вимогам існуючого нормативно-правового середовища, потребам управління підприємством в сучасних умовах, теорії та передовим досягненням практики;

- визначення пропозицій по удосконаленню функціонування облікової системи підприємства та розробка технології реалізації найбільш важливих із них.



Структура курсової роботи може бути організована відповідно до плану:

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи функціонування інформаційних систем обліку (аналізу, аудиту)

1.1. Основні принципи організації автоматизації обліку (аналізу, аудиту)

1.2. Інформаційне забезпечення розв'язання задач обліку (аналізу, аудиту)

Розділ 2. Характеристика інформаційних потоків підприємства з теми дослідження

2.1. Економіко-організаційна характеристика підприємства

2.2. Організація нормативно-довідкової інформація стосовно теми дослідження

2.3. Організація інформаційних потоків облікових (аналітичних, контрольних) даних стосовно теми дослідження

Розділ 3. Удосконалення функціонування облікової (аналітичної, контрольної) системи підприємства з використанням інформаційних систем стосовно теми дослідження

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Запропонований план роботи може коригуватись студентом відповідно до завдань обраної теми.

Спектр пропозицій досить широкий і в узагальненому вигляді може включати такі з них, які стосуються:

- розвитку організації обліку підприємства із застосуванням управлінської інформаційної системи;
- внесення змін до нормативно-правових та організаційних документів, що формують правове поле, в рамках якого функціонує облік;
- організації діяльності бухгалтерії як підрозділу системи управління;
- організації облікового процесу з використанням інформаційної технології;
- організації облікової діяльності по інформаційному забезпеченню прийняття рішень в системі управління.

У вступі (1,5-2 стор.) обґрунтовується актуальність обраної теми, визначається мета і завдання дослідження, вказується об'єкт, за матеріалами якого написана робота, наводяться методи і заходи дослідження. У вступі варто звернути увагу на рівень розробленості теми у вітчизняній та зарубіжній літературі, виділити дискусійні питання і невирішені проблеми.

У розділі “Теоретичні основи функціонування інформаційних систем обліку (аналізу, аудиту)” (15- 20 стор., не більш трьох підрозділів) відображаються поняття та основні терміни, характеризується нормативна база з даної теми та аналізуються літературні джерела сучасних вітчизняних і закордонних економістів. У даному розділі обґрунтовується проблема, що вивчається на сучасному етапі та є основою розробки студентом шляхів вдосконалення аспектів функціонування управлінських інформаційних систем.

У другому розділі “Характеристика інформаційних потоків підприємства стосовно теми дослідження” (15-20 стор., не більш чотирьох підрозділів) розглядаються вказані питання на матеріалах об'єкта дослідження. Досліджуються принципи обробки нормативно-довідкової інформації, первинних облікових даних, формування показників зведеного обліку та звітності, їх аналізу (аудиту).

Третій розділ “Удосконалення функціонування облікової (аналітичної, контрольної)

системи підприємства з використанням інформаційних систем стосовно теми дослідження” (15 стор., дозволяється два-три підрозділи) присвячується вдосконаленню організаційних та методичних аспектів використання інформаційних систем на підприємстві.

Заключні висновки та пропозиції - стислі, конкретні фрази, які узагальнюють основні положення роботи (2-3 стор.).

#### 4. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Тему курсової роботи студент обирає за бажанням з переліку тем, які пропонуються, орієнтуючись при цьому на свої наукові інтереси. Для написання курсових робіт можуть бути використані наступні теми:

1. Інформаційні системи автоматизації управлінського обліку витрат, доходів і фінансових результатів підприємства
2. Автоматизація обліку (аудиту), аналізу використання грошових коштів, їх еквівалентів та розрахунків з використанням інформаційної системи підприємства.
3. Функціонування інформаційних систем фінансово-кредитних установ.
4. Автоматизація витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції з використанням інформаційної системи підприємства.
5. Автоматизація обліку (аудиту) запасів та аналізу ефективності їх використання на підприємстві в інформаційній технології.
6. Функціонування інформаційних систем обліку (аудиту) витрат на виробництво й аналізу собівартості реалізованої продукції на промислових підприємствах.
7. Функціонування інформаційних систем обліку (аналізу, аудиту) витрат, доходів і фінансових результатів основної (операційної, іншої звичайної) діяльності підприємства.
8. Автоматизація обліку (аудиту) власного капіталу підприємства та аналізу ефективності його використання з використанням інформаційної технології.
9. Принципи функціонування інформаційних систем обліку (аудиту) основних засобів (необоротних активів) та аналізу ефективності їх використання на підприємстві
10. Інформаційні системи обліку, аналізу і аудит (контролю) виплат працівникам.
11. Автоматизація обліку, аналізу і аудиту (контролю) розрахунків з покупцями та постачальниками за товари (роботи, послуги) в умовах використання інформаційної системи підприємства.
13. Управлінські інформаційні системи обліку, аналізу і аудиту (контролю) витрат на виробництво продукції та автоматизація розрахунку собівартості продукції.
14. Автоматизація обліку, економічного аналізу та аудиту (контролю) експортно-імпортних операцій в інформаційній системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.
15. Принципи функціонування інформаційних систем обліку, аналізу та аудиту (контролю) дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств.
16. Інформаційні системи обліку (аналізу, контролю) розрахунків бюджетної установи.
16. Автоматизація обліку (аналізу, контролю) доходів і видатків загального (спеціального) фонду бюджетної установи з використанням інформаційної системи.



Для написання курсових робіт можуть бути використані наступні альтернативні теми, виконання яких передбачає поглиблений розгляд питань функціонування управлінських інформаційних систем:

### **Тема I. Аналіз сучасних систем автоматизованого обліку**

1. Форми бухгалтерського обліку і їх особливості.
2. Технології автоматизованого обліку і їх вплив на організацію облікової діяльності.
3. Класифікація систем автоматизованого обліку і їх основні характеристики.
4. Порівняльна характеристика поширених систем: функціональні можливості і їх відповідність вимогам теорії і практики обліку, інтерфейс користувача, організація документування господарських операцій, бухгалтерських проведення, повнота звітності, організація запитів до облікових даних.
5. Обґрунтування вибору системи для підприємства з урахуванням його вимог.

### **Тема II. Організація впровадження системи автоматизованого обліку (аналізу, аудиту) на підприємстві**

1. Вплив автоматизації на організацію обліку (аналізу, аудиту) в управлінні підприємством.
2. Розробка плану підготовки підприємства до впровадження інформаційної системи.
3. Підготовка нормативно-довідкової інформації, кодування даних, класифікаторів і довідників.
4. Розробка інструкцій по веденню нормативної бази обліку (аналізу, аудиту).
5. Розподіл повноважень спеціалістів.
6. Організація налагодження системи і її впровадження.
7. Оцінка ефективності впровадження.

### **Тема III. Організація формування та ведення нормативно-довідкової інформації в умовах автоматизованого обліку (аналізу, аудиту)**

1. Характеристика нормативно-довідкової інформації та її значення для ефективної організації автоматизованого обліку (аналізу, аудиту).
2. Характеристика технологічних операцій актуалізації та використання нормативних даних.
3. Склад нормативно-довідкової інформації відповідної ділянки (задачі) обліку (аналізу, аудиту).
4. Розробка окремого класифікатора, довідника для автоматизації ділянки обліку (аналізу, аудиту) підприємства.
5. Розробка організаційного забезпечення, яке регламентує актуалізацію нормативної інформації.

### **Тема IV. Аудит обліку (оплати праці, основних засобів тощо) в умовах функціонування інформаційної системи**

1. Вимоги до проведення аудиту в умовах автоматизації обробки даних.
2. Планування аудиту в умовах автоматизованого обліку, питання, що підлягають вивченню, вимоги до знань аудитора з питань автоматизованої обробки даних.

3. Особливості проведення аудиту і документування результатів.

4. Проведення контрольних процедур в процесі аудиту.

### **Тема V. Автоматизація обліку (оплати праці, основних засобів, запасів, розрахунків з дебіторами і кредиторами тощо) засобами інформаційної системи**

1. Обґрунтування доцільності обробки даних підприємства засобами інформаційної системи.

2. Вивчення нормативно-правової бази обліку, внутрішніх положень, розробка структурної схеми перетворення інформації засобами інформаційної технології.

3. Розробка алгоритмів формування вхідної та результатної інформації, змінних та умовно-постійних довідкових даних, алгоритмів розрахунків показників.

4. Перевірка правильності формування облікових даних та аналіз їх.

5. Розробка інструкцій для бухгалтера-користувача.

### **Тема VI. Організація діяльності інформаційного підрозділу підприємства в процесі функціонування автоматизованої системи обліку**

1. Аналіз положень про службу автоматизації і підрозділ обліку.

2. Організація супроводження програмного забезпечення задач обліку та актуалізації нормативно-довідкової інформації, змін документообігу, постановки нових задач обліку та обробки нерегламентованих запитів.

3. Організація електронного архіву даних та регламент його використання.

4. Порядок ініціалізації внесення змін в технологію автоматизованого обліку.

### **Тема VII. Вибір системи автоматизованого обліку для підприємства**

1. Кількісний аналіз та схема інформаційних потоків підприємства.

2. Першочергові завдання автоматизації.

3. Вибір систем автоматизації з урахуванням відповідності їх функціональних можливостей потребам підприємства і можливостей подальшого розширення.

4. Порівняльний аналіз витрат на придбання, впровадження і використання системи.

### **Тема VIII. Аналіз функціональних можливостей автоматизованої системи обліку підприємства і напрямки їх розширення**

1. Характеристика функціональних можливостей інформаційної системи. Оцінка рівня автоматизації обліку на підприємстві.

2. Формування реєстру задач, котрі потребують автоматизації.

3. План реалізації на підприємстві автоматизації задач обліку.

### **Тема IX. Аудит надійності інформаційних технологій обліку на підприємстві**

1. Суть завдання аудиту надійності інформаційних технологій.

2. IT – аудит етапів технологічного процесу обробки даних в інформаційній технології підприємства.

3. Розробка рекомендацій стосовно підвищення рівня надійності та функціональності інформаційних технологій.





## 5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ

Курсова робота виконується українською мовою на аркушах білого паперу формату А 4 (210×297 мм). Рекомендується дотримання полів: ліве - 30 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм. У тексті допускаються лише загальноприйняті скорочення.

Робота може бути написана як кульковою ручкою, так і надрукована.

Завдання на курсову роботу розробляється студентом разом з керівником. Загальний обсяг текстової частини 30-40 сторінок. Рубрикація частин тексту здійснюється лише арабськими цифрами.

Відстань між заголовком і текстом - 2 міжрядових інтервали, в кінці заголовку крапка не ставиться. Підкреслення, перенос слів у заголовках не допускається.

Курсова робота складається з:

титульної сторінки;

завдання на курсову роботу;

змісту;

текстової частини;

списку використаної літератури;

додатків.

Номер сторінки проставляється арабськими цифрами, у правому верхньому кутку. Титульна сторінка і завдання не нумеруються.

Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, ілюстрацій здійснюється арабськими цифрами. Розділи курсової роботи нумеруються в порядку зростання в межах всього тексту. Вступ і висновки не нумеруються. Якщо розділ має підрозділи, то вони нумеруються в межах кожного розділу. Нумерація пунктів (у випадку їх наявності) виконується в межах кожного підрозділу. Наприклад, "1.2.3" (третій пункт другого підрозділу першого розділу).

Ілюстрації (таблиці, схеми, графіки) повинні бути по можливості розміщені відразу після посилання на них в тексті курсової роботи або на наступній сторінці таким чином, щоб їх можна було прочитати без повороту курсової роботи. У випадку, коли таке розміщення неможливе, ілюстрації розміщують так, щоб для їх розгляду роботу необхідно було повернути за годинниковою стрілкою. Ілюстрації (крім таблиць) позначають словом "Рис." та нумерують в порядку зростання в межах розділу. Номер ілюстрації складається з номеру розділу та порядкового номеру ілюстрації, розділених крапкою. Після чого розташовується назва ілюстрації. Якщо ілюстрації розміщені на окремих сторінках курсової роботи, то вони включаються в загальну нумерацію.

Таблиці нумеруються в порядку зростання (крім розташованих в додатках) в межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці робиться напис "Таблиця" і вказується її номер. Номер таблиці складається з номеру розділу, де вона розташована, та її власного номеру, які розділені між собою крапкою. При перенесенні частини таблиці на другу сторінку в правому верхньому кутку робиться напис "Продовження табл." і вказується номер таблиці, що продовжується.

Посилання у тексті на джерело інформації наводиться у вигляді вказаного в квадратних дужках порядкового номеру джерела у списку використаної літератури. Посилання у тексті на додатки здійснюється у вигляді вказаних в круглих дужках слова "додаток" і номера додатку.

Нумерація додатків здійснюється послідовно у порядку згадування про них у тексті. Кожний додаток починається з нової сторінки з відміткою у правому верхньому кутку слова "Додаток" із зазначенням його номеру. Після чого наводиться назва додатку.



## 6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: [Навч. посібник] / С.В. Івахненко. – К.: Знання-Прес, 2003. - 349с.
2. Клімушин П. С., Орлов О.В., Серенок А. О. Інформаційні системи та технології в економіці: навч. посіб. / П. С. Клімушин, О. В. Орлов, А. О. Серенок. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – 448 с.
3. Клименко О.В. Інформаційні системи і технології в обліку: [Навч. посібник] / О.В. Клименко. - Київ: ЦУЛ, 2008. - 320с.
4. Сиротинська А.П., Лазаришина І.Д. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу: [Навч. посібник] / А.П. Сиротинська, І.Д. Лазаришина.- К.: ЦУЛ, 2008.- 264 с.
5. Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. Інформаційні системи і технології в обліку: [Навч. посібник] / Л.О. Терещенко, І.І. Матієнко-Зубенко.-К.: КНЕУ, 2005. - 187с.
6. Харитонов С.А. Бухгалтерский и налоговый учет в "1С:Бухгалтерии 8" (редакция 2.0).- К.: 1С, 2010, 670 с.
7. Шквір В.Д., Зогородній А.Г., Височан О.С. Інформаційні системи і технології в обліку: [Навч. посібник] / В.Д. Шквір, А.Г. Зогородній, О.С. Височан.- К.: Знання, 2007. - 439с.

